

**ความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี
ตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา**
**Parents' Satisfaction towards Enrollment of Children to Music
Program under Yala City Municipality Youth Orchestra**
Project¹

วรมน คำแหง (Woramon Kumhaeng)²

มนัส วัฒนไชยยศ (Manat Wattanachaiyot)³ บรรจง ชลวิโรจน์ (Bunjong Cholviroj)⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา และ 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลาของผู้ปกครองที่มี เพศ ศาสนา อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางด้านดนตรีของผู้ปกครอง และระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครอง จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่

¹ บทความนี้ปรับปรุงมาจากการทำวิทยานิพนธ์ เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา

² นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³ รองศาสตราจารย์ ดร. โปรแกรมวิชาดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โปรแกรมวิชาดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t-test) และการวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (one-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการเรียนดนตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านครูผู้สอน และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. ผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษา และ ระยะเวลาในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี ต่างกัน มีความพึงพอใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ วงออร์เคสตรา เทศบาลนครยะลา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the parents' satisfaction towards enrollment of children to Music Program under Yala City Municipality Youth Orchestra Project and 2) to compare parents' satisfaction towards enrollment of children to Music Program under Yala City Municipality Youth Orchestra Project categorized by sex, age, religion, occupation, education, income, musical competence, and length of children's music studies. The sample included 128 parents. Data were collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and were statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and One-way Analysis of Variance.

The findings revealed as follows:

1. The parents' satisfaction towards enrollment of children to Music Program under Yala City Municipality Youth Orchestra Project was generally found at high level. After item analysis, the one with the highest mean was music studies followed by teachers and materials.

2. Sex, education, and length of children's music studies correlated with parents' satisfaction towards enrollment of children to Music Program under Yala City Municipality Youth Orchestra Project at 0.05 significance level.

Key words : Satisfaction, Orchestra, Yala City Municipality

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเทศบาลนครยะลานั้นเกิดจากการตระหนักถึงความสำคัญในการที่จะนำดนตรีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเพื่อกล่อมเกลาจิตใจ ลดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดีของเด็กและเยาวชนในจังหวัดยะลาและใกล้เคียง และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนานักกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและทุกฝ่าย ทั้งยังเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความสนใจในเรื่องนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา และ เปรียบเทียบความพึงพอใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับเทศบาลนครยะลาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในส่วนของการจัดการและการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้การจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีมีประสิทธิภาพอีกทั้งการเข้าใจถึงความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการในครั้งนี้ และเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความสนใจในเรื่องของการจัดกิจกรรมลักษณะนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน จากผู้ปกครองของนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา ที่มีอายุระหว่าง 6 – 18 ปี ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 128 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ **ตอนที่ 1** เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) **ตอนที่ 2** สอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองของนักเรียน ด้วยแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) **ตอนที่ 3** เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามโครงการ เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ช่วง

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ได้รับของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบความแตกต่างวิเคราะห์โดยใช้ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ($t - test$) และวิธีการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้นำไปเปรียบเทียบจัดอันดับ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีผลต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี นำเสนอโดยการพรรณนา และใช้อภิปรายเสริม

ผลการวิจัย

ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีด้านการเรียนดนตรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในเรื่องบุตรหลานเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานกับการเรียนดนตรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานของท่านรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รองลงมาด้านครูผู้สอน ในเรื่องของการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ด้านการอำนวยความสะดวกและบริการอื่นๆ ด้านสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและห้องฝึกซ้อม และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในด้าน การสนับสนุนจากผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปมีความพึงพอใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ปกครองที่มีระยะเวลาในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี 3 – 5 เดือน กับผู้ปกครองที่มีระยะเวลาในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี 6 – 8 เดือน มีความพึงพอใจในการเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา ด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในด้านของสถานภาพของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง นับถือศาสนาพุทธ มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีอาชีพรับราชการ การศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป มีความสามารถเล่นดนตรีได้ ระยะเวลาที่บุตรหลานเข้าเรียนดนตรีมากกว่า 10 เดือน

ผลการค้นคว้าในด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลาแสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนคร

ยะลาอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยมีด้านการเรียนดนตรี รองลงมา ด้านครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผล

ความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา ส่วนใหญ่จะเป็นในด้านความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรี จะเห็นได้ว่า การนำเสียงดนตรีมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรม พัฒนาศักยภาพของบุตรหลาน และสามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ซึ่ง สุกรี เจริญสุข (2541 : 3) กล่าวว่าดนตรีเป็นเรื่องของสังคมและวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน เช่นการกิน การนอนการดำรงชีวิตอยู่ส่วน ھرรชานิลวิเชียร (2539 : 195) ได้กล่าวถึง คุณค่าของดนตรีต่อเด็กในการอยู่ร่วมกับสังคมไว้ว่า ดนตรีช่วยให้เด็กรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มในการร้องเพลงด้วยกันทำให้มีความรู้สึกร่วมกัน เด็กจะรู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสำคัญและประสบความสำเร็จร่วมกัน ทั้งยังสามารถสร้างจินตนาการอันได้แก่ ทางโสตประสาท ทางจักษุ สัมผัสการเคลื่อนไหว วิโรค มูฮัมหมัด (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถามพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดมีดังนี้คือ ด้านโรงเรียนที่ดี มีความสะดวก สะอาด ด้านวิชาการ โรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งไม่เป็นการละของผู้ปกครองในการหาที่เรียนใหม่ให้กับบุตรหลาน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมด้านบริการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านตัวครู และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งในการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานของตนเองเข้าร่วมโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลาสามารถแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านประโยชน์หลังส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการวงออร์เคสตรา ความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรี ความพึงพอใจในเรียนดนตรีนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจที่บุตรหลานของตนเองมีความเพลิดเพลิน สนุกสนานกับการเรียนดนตรี ดนตรีสามารถพัฒนาจิตใจ อารมณ์ และการอยู่ร่วมกันในสังคม ช่วยให้เกิดสมาธิ อีกทั้งพัฒนาศักยภาพทางด้านปัญหาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่นๆ ดีขึ้นส่งเสริมความมีระเบียบวินัย

ให้แก่ ผู้เรียนสอดคล้องกับความเห็นของहरषा निलिषैर (2539 : 22) กล่าวว่า เด็กสามารถแสดงออกทางความรู้สึกอย่างอิสระในขณะที่เล่นดนตรี หรือเดินไปตามจังหวะเพลง เด็กต้องการเวลา วุฒิภาวะ ทักษะและความรู้ที่จะคิดสิ่งใหม่ๆ ดนตรีช่วยให้เด็กเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสามารถสร้างความเข้าใจและลดความเครียด เด็กได้เรียนรู้ว่าดนตรีมีทั้งเศร้า สุข ขบขัน โกรธ เห็นใจ ฯลฯ สร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่นความสามัคคีในกลุ่มและมีความเชื่อว่าการเรียนดนตรีทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่นดีขึ้นตามไปด้วย ทำให้บุตรหลานมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีมีทักษะในการเข้าสังคม ลดพฤติกรรมก้าวร้าว สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรา พุ่มชาติ (2533 : บทคัดย่อ) พบว่าเสียงดนตรีสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กได้ทั้งการก้าวร้าวโดยการกระทำและโดยคำพูด และการใช้เสียงดนตรีประกอบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเรียนดนตรีช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว สร้างความตระหนักให้รู้ถึงคุณค่าของความเป็นไทย รักท้องถิ่น ส่งเสริมการแสดงออกความเป็นตัวของตัวเอง

2. ด้านครูผู้สอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการแต่งกายของครูผู้สอนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองสามารถให้คำปรึกษากับผู้ปกครองในเรื่องดนตรี ตามศักยภาพที่ตนเองมีความรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ สอดคล้องกับความเห็นของ ธนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์ (2544 : 38) กล่าวว่า การมีความสามารถพิเศษด้านดนตรีของครูเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ซึ่งการเรียนดนตรีเป็นการเรียนที่เท่าเทียมกับการเรียนวิชาอื่น และครูผู้สอนจะต้องรับผิดชอบในด้านการเรียนการสอนดนตรีและช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจอย่างแท้จริง และเกิดการเรียนรู้อย่างร่าเริง และยังเสนอแนะสภาพปัญหาของครูสอนดนตรีไว้ว่า ควรสร้างความสนใจให้แก่ นักเรียนเอาใจใส่ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ตรงต่อเวลา เป็นผู้มีบุคลิกภาพทางดนตรีโดยตรงในเชิงบวกและเป็นผู้นำเชิงจริยธรรม จัดกิจกรรมที่น่าสนใจ เป็นบุคคลที่มีวุฒิทางการศึกษาดนตรีโดยตรง และมีความชำนาญเฉพาะด้าน มีความรับผิดชอบเพื่อการถ่ายทอดที่ถูกต้องแม่นยำ ไม่ล่องลอยล่องลอย ครูต้องมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายมีการประยุกต์ทฤษฎีการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2540 : 22)

ได้กล่าวถึงครูสอนดนตรีไว้ว่า ครูผู้สอนดนตรีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในการศึกษาดนตรี ทางด้านเนื้อหาซึ่งเป็นการปลูกฝังความคิดในเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการต้องการของผู้เรียนในวัยนี้

3. ด้านสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและห้องฝึกซ้อม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในด้านสถานที่ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนดนตรี สาเหตุอาจเป็นเพราะอาคารสถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอนดนตรีตามโครงการเป็นอาคารเรียนเฉพาะ สามารถเก็บเสียงจากภายในและปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก อากาศถ่ายเทได้สะดวก โดยเฉพาะสถานที่สำหรับผู้ปกครองที่มา รับส่งบุตรหลานที่จัดไว้อย่างมีระบบ อาจเป็นเพราะ การจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนดนตรีตลอดถึงการฝึกซ้อมดนตรีอีกทั้งทางเทศบาลนครยะลามีสถานที่ที่เหมาะสมทั้งสภาพแวดล้อมเรื่องเสียงรบกวน และการทำความสะอาดสถานที่ทุกครั้งเมื่อมีการเรียนการสอนเสร็จสิ้นลงส่วน ธนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์ (2544 : 64) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิตระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมควรมีสถานที่เฉพาะ อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างเพียงพอโดยมีห้องปฏิบัติการทางดนตรีให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าไปฝึกซ้อมได้ มีอาคารดนตรีเป็นเอกเทศซึ่งสามารถเก็บเสียงได้ เพื่อความสะดวกในการเรียนการสอน โดยเฉพาะภาคปฏิบัติจะไม่รบกวนวิชาอื่นในขณะที่เรียน เพราะเวลาฝึกซ้อมทำให้เกิดเสียงดังควรมีห้องคั่นคว่ำทางด้านดนตรีประเภทต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนและ เชิดศักดิ์ ศรียาภัย (2543 : 93) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมของห้องเรียนดนตรี โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีห้องเรียนดนตรีเป็นห้องเฉพาะของตนเองหรือมีแต่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนวิชาดนตรี เช่น ต้องเรียนดนตรีร่วมกับวิชาอื่น ทำให้บรรยากาศและการจัดกิจกรรมทางดนตรีไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

4. ด้านอุปกรณ์ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจที่ทางเทศบาลได้จัดซื้ออุปกรณ์เครื่องดนตรีที่มีมาตรฐานใช้ในการฝึกซ้อม มีการซ่อม บำรุง เครื่องดนตรีที่ชำรุด ตลอดถึงการดูแลเก็บรักษา อีกทั้งครูผู้สอนยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนรับผิดชอบในเครื่องดนตรีในแต่ละชั้นที่ตนเองเล่นรวมไปถึง การทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อการฝึกซ้อมสิ้นสุดลง การจัดเก็บจะต้องเป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิ สิทธิการุณย์ (2545 : 105) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิต กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสุทธิวาราม และโรงเรียน มงฟอร์ตวิทยาลัย พบว่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นดนตรี เช่น ที่วางโน้ต

โน้ตเพลง และเครื่องประกอบจังหวะต่างๆ ทางวงโยธวาทิตมีอย่างเพียงพอและสามารถใช้งานได้ดี สิ่งสำคัญที่ทำให้อุปกรณ์อยู่ในสภาพดีเพราะการถ่ายทอดในการดูแลรักษาเครื่องดนตรี การอบรมรุ่นพี่ให้รุ่นน้องรักษาเครื่องให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความพร้อมของเทศบาลนครยะลาที่มุ่งเน้นให้เยาวชนที่มีความสนใจในการเรียนดนตรีจึงจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องดนตรีที่ได้มาตรฐาน เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และมีความพร้อมในการจัดตั้งวงออร์เคสตราของเทศบาลนครยะลา

5. ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการสนับสนุนจากคณะผู้บริหารของเทศบาลนครยะลา ที่คิดส่งเสริมความสามารถทางด้านดนตรีให้แก่เยาวชนที่มีความสนใจในเสียงดนตรี และส่งเสริมศักยภาพความถนัดให้แก่เยาวชน จึงดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์ดนตรี ตลอดจนเชิญวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้เกี่ยวกับดนตรี และยังนำเยาวชนไปศึกษา ชมการแสดงคอนเสิร์ตในระดับประเทศ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย ทั้งนี้ ธนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์ (2544 : 63) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิตระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในส่วนของการสนับสนุนของผู้บริหาร พบว่าผู้บริหารควรให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องเรียนอย่างจริงจัง ควรมีการเรียนการสอนดนตรีในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาซึ่งสามารถทำให้นักเรียนมีความรักในดนตรี จัดให้มีการเข้าค่ายฝึกซ้อมดนตรีเพื่อสร้างความสามารถพื้นฐานทางดนตรีให้แก่นักเรียน อาจเป็นเพราะคณะผู้บริหารมีความสนใจในเรื่องของดนตรี นอกจากสามารถช่วยให้นักเรียนมีความบันเทิงแล้ว ยังเสริมสร้างในเรื่องของสติปัญญาจึงมีการส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับดนตรีเพื่อสร้างวงออร์เคสตราให้กับเทศบาลและจังหวัดยะลา ให้มีโอกาสร่วมแสดงในกิจกรรมต่างๆ ทั่วประเทศสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียนเยาวชน และเป็นการสร้างโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ เชิดศักดิ์ ศรียาภัย (2543 : 94) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการสอนวิชาดนตรีในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 พบว่า การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับดนตรีอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะประเด็นการจัดสรรงบประมาณในการเรียนการสอนวิชาดนตรี และการสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาดนตรีมีโอกาสเข้าอบรมสัมมนาหรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางดนตรี ซึ่งในเรื่องนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสนับสนุนการเรียนการสอนดนตรีจากผู้บริหาร

6. ด้านการอำนวยความสะดวกและบริการอื่นๆ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ในเรื่องของการนำเยาวชนไปแสดงคอนเสิร์ตในเทศกาลต่างๆ ทั้งในระดับจังหวัดหรือการแสดงในระดับประเทศ สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้ปกครองที่ได้ชมการแสดงดนตรีของบุตร หลานของตนเอง เป็นการเพิ่มประสบการณ์จริงให้แก่ผู้เรียนโดยตรง ทั้งนี้ผู้ปกครองยังต้องการให้เทศบาลนครยะลาขยายเวลาและประชาสัมพันธ์โครงการวงวงออร์เคสตราให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้ปกครองท่านอื่นได้รับรู้ข่าวสารในการเรียนการสอนดนตรีสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพิศ นัยน์พานิช (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจในการบริหารของผู้ให้บริการ โครงการศึกษาคดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปวิทยาลัยภูมิพลสังคีต มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการบริการด้านสถานที่ บุคลากร และด้านข้อมูลข่าวสารอาจเป็นเพราะการเข้าร่วมแสดงคอนเสิร์ตแต่ละครั้งมีการเตรียมความพร้อมก่อนการแสดงทุกครั้ง และในการบริการสำหรับผู้สนใจเรียนดนตรีสำหรับเยาวชนนั้นได้มีการกำหนดระยะเวลาเรียนในช่วงวันหยุดเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนดนตรี ตลอดจนการประชาสัมพันธ์วงออร์เคสตราของเทศบาลนครยะลาทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้ข่าวสารอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านการเรียนดนตรี

ควรให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมชมการฝึกซ้อมของบุตรหลานด้วย จะได้เรียนรู้วิธีการเรียนการสอน เพื่อนำไปฝึกซ้อมต่ที่บ้านของตนเอง ควรมีการทดสอบการพัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียนและเก็บข้อมูลพัฒนาการของเด็กแต่ละคนเพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลพัฒนาการเรียนการสอนรายบุคคล

2. ด้านครูผู้สอน

ควรเพิ่มครูผู้สอนดนตรีในแต่ละกลุ่มเครื่องมือและเครื่องดนตรีเฉพาะด้านเพื่อจะได้ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ควรจัดคณะครูให้เพียงพอในการจัดแสดงคอนเสิร์ตนอกสถานที่ เพื่อความสบายใจของผู้ปกครอง ครูผู้สอนควรมีการเตรียมการสอนก่อนทำการสอนทุกครั้ง และมีการประเมินหลังเรียนทุกครั้ง มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ

3. ด้านสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและห้องฝึกซ้อม

ห้องเรียนยังต้องปรับปรุงในเรื่องความเหมาะสมของห้องเนื่องจากเป็นห้องพัก นักกีฬาจึงไม่เหมาะที่จะเป็นห้องเรียนดนตรี แต่ความแข็งแรงของอาคารอยู่ในระดับดี ควรเพิ่ม ตำราเรียน หรือหนังสือเกี่ยวกับดนตรี ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียน สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ ควรจัดสถานที่ในการรองรับบุตรหลานกลับบ้านให้เป็น เอกเทศเพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง และจัดสถานที่สำหรับผู้ปกครองในการชมการฝึกซ้อม

4. ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

ควรจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องดนตรีให้กับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีกำลังในการจัดซื้อน้อย จะได้นำไปฝึกซ้อม และการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ยืมอุปกรณ์เครื่องดนตรีกลับไปฝึกซ้อมที่บ้านได้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ไม่มีเครื่องดนตรีส่วนตัวฝึกทักษะทางด้านเครื่องดนตรีที่ตน ถนัดเพิ่มมากขึ้นและพัฒนาฝีมือได้อย่างรวดเร็ว

5. ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร

ควรให้คณะครูและผู้บริหารได้พบปะกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อได้ แลกเปลี่ยนความรู้ สร้างความเข้าใจและรับข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองเพื่อใช้เป็นแนวทางใน การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการของโครงการต่อไป

6. ด้านการอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ

ควรให้ผู้ปกครองร่วมเดินทางไปด้วย เมื่อวงออร์เคสตราของเยาวชนนครยะลาไป ทำการแสดงนอกสถานที่ เพื่อจะได้ช่วยในการดูแลนักเรียน และสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ ผู้ปกครองและควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่น้อยเกินไปทำ ให้ดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึงจึงทำให้ขาดการบริการที่ดีในบางครั้ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่าควรมีการศึกษาถึงความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้เรียน ในการเข้าร่วมโครงการวงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา เพื่อจะได้ทราบถึงความ คาดหวังและความพึงพอใจของผู้เรียนว่าการที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้มีความคาดหวัง และความพึงพอใจในเรื่องใดบ้างเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการนำข้อมูลไปปรับปรุง พัฒนาในส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอน และเพื่อทราบถึงความคิดเห็นความรู้สึกและอนาคต ของผู้เข้าร่วมโครงการต่อไป

บรรณานุกรม

- เชิดศักดิ์ ศรียาภย์. (2543). การศึกษาสภาพการสอนวิชาดนตรีในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนกฤษณ์ วงศ์คำจันทร์. (2544). ปัญหาการสอนวิชาดนตรีศึกษาในรายวิชาศิลปะกับชีวิตระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญพิศ นัยน์พานิช. (2543). ความพึงพอใจในการบริการของผู้ใช้บริการ กรณีศึกษา : โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยภูมิพลสังคีต มหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.
- พัชรา พุ่มชาติ. (2533). อิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิโรจน์ มูฮำหมัด. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทศกรณีศึกษาโรงเรียนวัดสุทธิวารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกรี เจริญสุข. (2532). จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- हररररर नलवलषरर. (2535). ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรแนะแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.